

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2020/0248

Saken gjelder Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av klage av 9. desember 2019 fra Kontoret for voldsoffererstatning over Stiftelsestilsynets vedtak av 26. november 2019 om avisning av klage på vedtak om sperring av erstatningsbeløp etter dekningsloven § 3-9.

Spørsmålet i klagesaken er om det var grunnlag for å avvise klagen som for sent fremsatt, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 31, jf. § 33 andre ledd.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7a. Etter bestemmelsen avgjør Stiftelsesklagenemnda klager på enkeltvedtak fattet av Stiftelsestilsynet i medhold av blant annet dekningsloven.

Stiftelsesklagenemnda har full prøvelsesadgang, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 34. Klagen er fremsatt i rett tid og vilkårene for å behandle klagen er til stede, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 32.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok nemndas leder Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

I vedtak av 28. januar 2019 innvilget Kontoret for voldsoffererstatning (klager i saken her) oppreisningserstatning til A (klagemotpart) med 25 000 kroner. I samme vedtak besluttet klager at oppreisningserstatning skulle utbetales til Statens Innkrevingssentral etter motregning i regresskrav som Kontoret for voldsoffererstatning hadde mot klagemotparten.

Klagemotparten søkte den 14. februar 2019 om beslagsfrihet etter dekningsloven § 3-9 jf. § 2-7 annet ledd bokstav f for tilkjent oppreisningserstatning. Stiftelsestilsynet fattet vedtak 7. juni 2019 om beslagsfrihet i tråd med søknaden. Klageren mottok Stiftelsestilsynets vedtak den 26. juni 2019 og sendte fristavbrytende klage på Stiftelsestilsynets vedtak om beslagsfrihet den 18. juli 2019. Klagen ble etterfulgt av en begrunnet klage 27. juli 2019. Bakgrunnen for at den fristavbrytende klagen ikke ble sendt tidligere er fra klagerens side opplyst å være saksbehandlers ferieavvikling. Saksbehandleren tok ferie 25. juni 2019 og kom tilbake den 18. juli 2019. Det var samme dag som klagen ble sendt.

Stiftelsestilsynet avviste klagen ved vedtak av 26. november 2019 (avvisningsvedtaket) på grunnlag av at den var kommet inn for sent. Avvisningsvedtaket ble påklaget den 9. desember 2019 og klager kom med utfyllende kommentarer i brev av 7. januar 2020. Klagemotpart kom med tilsvarende klagen den 20. januar 2020.

Stiftelsestilsynet har vurdert klagen, men har ikke funnet grunn til å omgjøre avvisningsvedtaket. Saken ble oversendt Stiftelsesklagenemnda ved brev av 17. mars 2020.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse bygger på de saksdokumentene som nemnda har mottatt innen behandlingen av klagen.

3 Stiftelsestilsynets vedtak

Vedtaket av 26. november lyder:

"Klage fra Kontoret for Voldsoffererstatning av 18. juli 2019 blir avvist."

Stiftelsestilsynets vedtak er hjemlet i forvaltningsloven §§ 29 og 31, jf. § 33 andre ledd.

Stiftelsestilsynet bemerker i vedtaket at klagefristen på tre uker, jf. forvaltningsloven § 29 er oversittet med én dag. Det legges til grunn at klagefristen i forvaltningsloven normalt er absolutt. Stiftelsestilsynet har deretter vurdert oppfriskning for oversittelse av klagefristen etter forvaltningsloven § 31. Bestemmelsens første og andre ledd lyder:

*"Selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling såframt
a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller
b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.*

Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling, skal det også legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre."

Stiftelsestilsynet bemerker at det er en høy terskel for at § 31 første ledd bokstav a skal komme til anvendelse. Stiftelsestilsynet anser det som klart at det ikke kan gis oppreisning etter bokstav a ettersom klager er en offentlig instans og at ferie hos en saksbehandler ikke oppfyller vilkåret om at parten ikke kan lastes.

Stiftelsestilsynet vurderer videre oppreisning etter forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b. Etter Stiftelsestilsynets oppfatning foreligger det ikke særlige grunner som tilsier at det bør gis oppreisning. Saken er ikke av prinsipiell betydning for spørsmålet om motregning ettersom dekningsloven § 3-9 bare regulerer begrensninger i kreditors mulighet til å ta beslag i midlene til en debitor. Adgang til motregning reguleres av andre bestemmelser som verken Stiftelsestilsynet eller Stiftelsesklagenemnda har rettslig kompetanse til å ta stilling til.

Stiftelsestilsynet kan heller ikke se at en realitetsbehandling vil gi en avklaring når det gjelder grunnpilaren i voldsoffererstatningsordningen om at skadevolder skal stilles til ansvar for sine handlinger ettersom vedtaket om beslagsfrihet ikke kan anses for å fritta A for ansvaret for hans handlinger. En eventuell avklaring av forståelsen av voldsoffererstatningsordningen må skje innenfor regelverket for voldsoffererstatning.

4 Klagers anførsler

Klager ber om at klagen tas til behandling på tross av at klagefristen er oversittet.

Klagers anførsler kan oppsummeres slik:

Saken er av prinsipiell betydning for klagerens muligheter for motregning. Videre rokker saken ved voldsoffererstatningens grunnpilar om at skadevolder skal stilles til ansvar for sine straffbare handlinger. På denne bakgrunn foreligger det særlige grunner til at klagen blir prøvd. Fristoversittelsen må anses for å være ubetydelig, da det er tale om én dag.

Videre mener klageren at forarbeidene til voldsoffererstatningsloven underbygger at det foreligger særlige grunner for å gi oppreisning for fristoversittelse. I den anledning vises det til Ot. Prp. nr. 10 (2007-2008) pkt. 3.11 der følgende fremgår:

"(...) voldsoffererstatningsordningen er subsidiær i forhold til skadevolders erstatningsansvar.(...) Dette er viktig for fornærmede, men kan også gi gevinster for Kontoret for voldsoffererstatning ved senere behandling av søknader om voldsoffererstatning - og ikke minst ved behandlingen av saken om, og eventuelt i hvilken grad, det skal gjøres regress gjeldende mot skadevolder.»

Videre fremgår under pkt. 3.20:

«Det vises i den forbindelse til at voldsoffererstatningsordningen er en ganske kompleks ordning og at voldsoffererstatningsmyndighetene er best rustet til foreta de vurderingene som regressinstituttet etter denne ordningen krever. [...] Prinsippet om at skadevolderen erstatningsrettslig skal stå til ansvar for sine handlinger anses tilstrekkelig ivaretatt gjennom den restriktive praksis som har vært fulgt i disse sakene.»

Til slutt viser klager til at motregning, slik som i klagemotparts sak, er standard praksis hos erstatningsnemnda for voldsofre.

5 Klagemotparts anførsler

Klagemotpart anfører at det ikke foreligger særlige grunner som gjør det rimelig at klagen blir prøvd. Oppreisningsadgangen etter forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b er ikke kurant, selv når klagen gjelder rettsspørsmål. Klagemotpart mener at Stiftelsestilsynet har vurdert spørsmål om oversittelse av klagefristen korrekt og tiltrer derfor tilsynets vurdering.

6 Stiftelsestilsynets innstilling i klagesaken

Etter Stiftelsestilsynets mening er det ikke kommet fram nye opplysninger under klagebehandlingen av saken som endrer de synspunkter som fremkommer i vedtaket. Stiftelsestilsynet har derfor ikke funnet grunnlag til å omgjøre vedtaket. Ved brev av 17. mars 2020 har Stiftelsestilsynet oversendt klagen til Stiftelsesklagenemnda til avgjørelse.

7 Stiftelsesklagenemndas syn på saken

Klagen over avvisningsvedtaket er rettidig fremsatt. Spørsmålet for Stiftelsesklagenemnda er om klagen skal tas til følge slik at klagen fra Kontoret for voldsoffererstatning over Stiftelsestilsynets vedtak om beslagsfrihet må realitetsbehandles.

Det er på det rene at klagefristen etter forvaltningsloven § 29 første ledd er oversittet. Dette er også erkjent av klageren.

Stiftelsesklagenemnda tar så stilling til om vilkårene for å gi klager oppreisning for fristoversittelsen er tilstede. Hjemmelen for oppreisning er forvaltningsloven § 31 første og andre ledd som er gjengitt ovenfor i punkt 3.

Det første spørsmålet blir om det er grunnlag for å gi oppreisning etter forvaltningsloven § 29 første bokstav a som gjelder der klageren *"ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå"*.

I saken her er klagefristen på tre uker oversittet med én dag. Klager har begrunnet forsinkelsen med at saksbehandleren hadde sommerferie og ikke hadde anledning til å påklage vedtaket før 18. juli 2019.

Klager er en offentlig instans som i henhold til organets hjemmeside er registrert med 36 ansatte per 1. juli 2019. Det må forventes at en offentlig instans av en slik størrelse overholder lovbestemte frister. Dette må også gjelde under ferieavviklingen. Det er organets eget ansvar å sørge for at den interne organiseringen er slik at frister oppdages og overholdes også under ferieavviklingen.

Stiftelsesklagenemnda er kommet til at det ikke er grunnlag for å gi oppreisning for fristoversittelse etter forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav a. Dette gjelder selv om klagefristen bare er oversittet med én dag.

Spørsmålet blir etter dette om det foreligger "*særlige grunner*" som gjør det "*rimelig*" at klagen likevel blir prøvd jf. forvaltningsloven § 31 bokstav b. Stiftelsesklagenemnda viser i den forbindelse til at oppreisningsadgang etter bokstav b ikke skal være kurant. I Geir Woxholth: Forvaltningsloven med kommentarer (2011), står det på side 536 om alternativ b:

"Et hensyn som taler for oppreisning etter dette alternativet, er at saken er av særskilt stor interesse for klageren, eller at den reiser et prinsippspørsmål som også forvaltningen er tjent med at det blir tatt stilling til. Det kan særlig være aktuelt om klagen ikke bare angår skjønnsutøvelsen, men spesielt rettsanvendelsen. Synes realitetsavgjørelsen som er truffet av underinstansen tvilsom rettslig sett, er det også et moment som taler for oppreisning."

Vedtaket i saken her gjelder tilkjennelse av voldsoffererstatning. Vedtaket er således til gunst for klagemotpart og klageren kan klandres for fristoversittelsen. Det skal da svært mye til for at klager kan få oppreisning for å ha oversittet klagefristen, se Eckhoff/Smith: Forvaltningsrett, 9. utgave s. 318.

Klager har henvist til at saken er av prinsipiell betydning for deres adgang til motregning og at vedtaket rokker ved voldsoffererstatningens grunnpilar om at skadevolder skal stilles til ansvar for sine straffbare handlinger. På denne bakgrunn anfører klager at det foreligger "*særlige grunner*" jf. forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b.

Stiftelsestilsynets vedtak gjelder ikke direkte klagerens adgang til å motregne i tilkjent voldsoffererstatning. I vedtak om beslagsfrihet tar Stiftelsestilsynet stilling til om vilkårene for beslagsfrihet i dekningsloven §§ 3-9 første ledd, jf. 2-7 andre ledd bokstav d – h er oppfylt. Riktignok er det i saken her slik at vedtaket om beslagsfrihet har betydning for Kontoret for voldsoffererstatnings vedtak om motregning, jf. dekningsloven § 3-9 andre ledd om virkningen av vedtak om beslagsfrihet for eldre beslag i beløpet. Stiftelsesklagenemnda kan imidlertid ikke se at vedtakets konsekvens for den foretatte motregningen i saken her er av slik prinsipiell betydning at det av denne grunn bør gis oppreisning for fristoversittelsen etter forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b. Stiftelsesklagenemnda har med dette vedtaket ikke tatt et prinsipielt standpunkt til spørsmålet om å motregne i voldsoffererstatning, kun konkludert med at det ikke er grunnlag for å gi oppreisning for oversittet klagefrist.

Stiftelsesklagenemnda har etter dette kommet til at heller ikke forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b gir hjemmel for oppreisning.

Nemndas konklusjon er etter dette at klagen over Stiftelsestilsynets vedtak av 26. november 2019 om å avvise klagen ikke tas til følge.

8 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Stiftelsestilsynets vedtak av 26. november 2019 om å avvise klage på vedtak om beslagsfrihet opprettholdes. Klagen av 9. desember 2019 tas således ikke til følge.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 27. april 2020

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er godkjent elektronisk